

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΟ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Επειδή ο θόρυβος για την παραχώρηση μέρους της μοναστηριακής περιουσίας εξακολουθεί να καλλιεργηται από μερικές ανώνυμες πηγές πληροφοριών και οι περισσότεροι εκ των χριστιανών είναι ανημέρωτοι, η Έκκλησία θεωρεί χρέος της να παραθέσει τα ακόλουθα στοιχεία:

ΤΙ ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Η υπογραφή του προσημφώνου μεταξύ της Έκκλησίας και της Πολιτείας είναι μια πράξη συνέπειας της Έκκλησίας στις αρχές της και σύμφωνη με τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας και τις εξαγγελίες της προς τον λαό. Παραθέτουμε το σχετικό Απόσπασμα από τα Πρακτικά της Ι. Συνόδου της Ιεραρχίας της 24 Οκτωβρίου 1986.

Α'. 1) Η Έκκλησία παραχωρεί εις την Πολιτείαν την ένασπαιμένησαν αγροτικήν, κτηνοτροφικήν και δασικήν περιουσίαν της. Διατηρηθείσης υπό των μελών της Ι.Σ.Ι. και της γνώμης άπως η «διατηρητέα» περιουσία των Ιερών Μονών έμυσθωθή κατά την εις την έναλλατικήν πράξιν του κ. Υπουργού διαλαμβανόμενα.

(... Απολουθών αι εξαίρέσεις δι' ένορριανούς Ναούς, διαθήμας, δωρεάς κ.λπ.).

2) Γύρωθεν ενάστης Ιεράς Μονής αφήνεται διά περιβαλλοντικήν προστασίαν σημαντική έκτασις από την ιδιοκτησίαν αυτής. Όταν περί την Ιεράν Μονήν δέν υπάρχει ιδιοκτησία της ή άνωτέρω άναγκαία έκτασις παραχωρείται από κτήματα άνήκοντα εις τήν Δημόσιον, έφ' όσον περιβάλλουν την Ιεράν Μονήν...

3) Έκ των κατά τήν άνω παραχωρουμένων εκτάσεων έκάστη Ιερά Μονή παρακρατεί προς συντήρησιν αυτής άνάλογον προς τήν ανάγκαν της έκτασιν δι' αγροτικήν ή άλλην εκμετάλλευσιν κατά περίπτωση.

4) Ιεραί Μοναί διαθέτουναι μόνον δασικής ή κτηνοτροφικής εκτάσεις αι όποια παραχωρούνται εις την Πολιτείαν, δικαιούνται να λάβουν δημοσίαν καλλιεργήσιμον έκτασιν κειμένην πλησίον αυτών ή των μετοχίων των, μέχρις έκαστο σπρεμμάτων.

Παραθέτουμε στή συνέχεια ένα Απόσπασμα Έπιστολής την όποία απέστειλαν προς τόν ύπουργό Παιδείας την 25η Φεβρουαρίου 1987 οι άποτελούντες ειδική έπιτροπή επί του περιουσιακού Ιεράρχαι Αλεξανδρουπόλεως, Δημητριάδος, Τρίκκης και Θηβών - Λεβαδείας.

*Έκ των αποφάσεων της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας, ή όποια κατά τους Ιερούς Κανόνας, τό

Η Έκκλησία μιλάει στά παιδιά της
μέ τή γλώσσα της Ευθύνης,
της Αλήθειας και της Αγάπης.

ΜΑΡΤΙΟΣ
1988

15

Σύνταγμα και το Νόμο περί Καταστατικού Χάρτου της Αυτόκεφάλου και Αυτόδιοικήτου Έκκλησίας της Ελλάδος αποτελεί το ανώτατο και μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στην Έκκλησία γενικότερα, σαφώς προκύπτει — και το έχουμε και επανάληψη τονίσει στις συζητήσεις μας — ότι η Έκκλησία της Ελλάδος, συνεπώς προς την μακαριώτατη παράδοσή της και προς τὸν σκοπὸν να συμβάλῃ και πάλι στην «πρὸς ὄφελος τῶν ἀγροτῶν και τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας» πολιτικῆ τῆς Κυβερνήσεως, ἔχει αποφασίσει νὰ παραχωρήσει στην Πολιτεία τὴν ἐναπομείνουσα μοναστηριακὴ περιουσία, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι μέρος τῶν ἐσόδων αὐτῆς διατίθεται γιὰ τὸ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Έκκλησίας, τὸ ὅποιον βεβαίως δὲν καλύπτεται ἀπὸ τίς παραχῆς τῆς Πολιτείας».

Πολλοὶ ισχυρίζονται ὅτι ὁ ἀγὼνας τοῦ Μαρτίου - Ἀπριλίου 1987 προδόθηκε μὲ τὴν παραχώρηση τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας. Ἀλλὰ ἐρωτᾶται, ὁ ἀγὼνας ἐκεῖνος ἦταν γιὰ τὰ κτήματα ἢ γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Έκκλησίας; Τὴν ἀπάντηση θὰ μᾶς τὴ δώσει ἓνα ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2446) 30.3.87 Ἐγκυκλίου τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἡ ὁποία ἀναγνωσθεῖσα στοὺς ἱερούς Ναοὺς ἀπετέλεσε τὸ ἐναυσμα γιὰ τὴν ἐναρξὴ τοῦ ἀγῶνος.

Νά τί ἔλεγε τότε ἡ Έκκλησία πρὸς τὸν λαό.

Θεωροῦμε χρέος μας νὰ σᾶς ποῦμε ὅτι ἡ ἀξιόλογη προπαγάνδα, πῶς ἡ Έκκλησία δὲν δίδει τὰ μοναστηριακὰ κτήματα χάριν τοῦ λαοῦ, εἶναι ψευδοστάτη, κατευθυνομένη, σοκοφαντικὴ καὶ ἠθοικη... Ἡ Ἱεραρχία τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος σὴ Σύνοδο τῆς 24ης Ὀκτωβρίου 1986 ἀπεφάσισε νὰ παραχωρήσει στην Πολιτεία τὴν ἐναπομείνουσα ἀγροτική, κτηνοτροφικὴ καὶ δασικὴ περιουσία της, μὲ ὀρισμένους ἐξαιρέσεις γιὰ τὴν στοιχειώδη συντήρηση τῶν Μοναστηριῶν καὶ τῶν ἰδρυμάτων τῆς ποὺ ἔχουν κοινωνικὸς σκοπὸς. Μὲ τὴν ἴδια ἀπόφαση, ἡ Ἱεραρχία παραχωρεῖ γιὰ τὸν ἴδιο πᾶντα σκοπὸ, δηλαδὴ γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν γεμικῶν κοινωνικῶν συνόλων, τὴν κὴ ἀξιοποιημένη ἀστική καὶ τουριστικὴν χαρμητῆρα μοναστηριακὴ περιουσία μὲ ἐλάχιστες ὑπὲρ αὐτῆς προϋποθέσεις. Αὐτὴ ὑπῆρξε σὸ συγκεκριμένο θέμα ἡ ἐπιφανὴ ἐκδήλωση τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Έκκλησίας ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μας. Εἶναι χρέος τῶν ποιμένων τῆς Έκκλησίας τοῦ Χριστοῦ νὰ διακηρῦξουν ὅτι ὁ συναγεμῶς γιὰ ἀντίσταση δὲν κηρύσσεται γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσία, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῆς ὑποδουλώσεως τῆς Έκκλησίας σὴν κοσμικὴ ἐξουσία. Δὲν ἀγωνίζαστε γιὰ τὰ κτήματα, αἰ τὰ χρήματα, ἀλλὰ γιὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τὰ ἱερά μαθήματα. Δὲν ἐπιθυμοῦμε νὰ διαχειρισθῶτε περιουσίας καὶ πλοῦτη. Ἐπειδὴ προῶτα ἐπ' ὅλα γιὰ νὰ βοηθήσωμε σὸν ἀγίασμα καὶ σὴν ἐν Χριστῶ σωτηρία τῶν Χριστιανῶν μας ἔχομε κληρωθῆ.

Ἀλλὰ καὶ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1987, ὅταν ἀρχίζαν οἱ διαπραγματεύσεις μεταξὺ Έκκλησίας καὶ Πολιτείας γιὰ τὴν ἐπίλυση τοῦ Ἐκκλησια-

στικῶ ἢ Ἐπιτροπῆ ἀγῶνος τῶν Ἱεραρχῶν ἔγραφε σὸ ἀνακοινωθέν τῆς τῆς 17.9.87.

«Ἐπιθυμία καὶ εὐχὴ τοῦ Μακαριώτατου καὶ ὄλων τῶν Ἱεραρχῶν ὡς ἐκφραστῶν τῆς κοινῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως εἶναι νὰ παραπορορήσῃ ἢ ἀποφασισθεῖσα εἰρηνευτικὴ προστάθεια πρὸς τὸ κοινὸ συμφέρον Έκκλησίας καὶ Πολιτείας ποὺ εἶναι ἐν τέλει καὶ τὸ συμφέρον ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ».

Οἱ διαπραγματεύσεις μεταξὺ Έκκλησίας καὶ Πολιτείας κατέληξαν σὴν ὑπογραφή ἐνός «προσχεδίου βασικῶν σημείων συμφωνίας Έκκλησίας - Πολιτείας», τὸ ὅποιον ἀπὸ ὑπέγραψαν οἱ τέσσαρες Ἱεράρχαι τῆς Ἐπιτροπῆς, αὐτὸ τελικὰ προσυπεγράφη ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο καὶ τὸν κ. Πρωθυπουργό, καὶ τοὺς ἀντιστοιχοὺς νομικοὺς συμβούλους. Αὐτὸ τὸ προσχέδιο ἐνέκρινεν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας σὴ συνεδρία τῆς 3ης Νοεμβρίου 1987. Συγχρόνως ἡ Ἱεραρχία ἐξουσιοδότησε τὴν Ἐπιτροπὴ καὶ τὴν Διοικητὴ Ἱερά Σύνοδο νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν διαδικασία τῆς συμφωνίας.

Παραθέτομε τὰ κύρια σημεία αὐτοῦ τοῦ προσχεδίου, ποὺ ἀπετέλεσαν τὴν βάση καὶ τὸ πλαίσιο τοῦ τελικοῦ προσυμφώνου.

Α'. Παραχώρηση ἀπὸ τὴν Έκκλησία τῆς ἀγροτολεϊβαδικῆς καὶ δασικῆς μοναστηριακῆς περιουσίας (Μονῶν καὶ Ο.Α.Ε.Π.). Προβλεψη λογικῶν ἐξαιρέσεων γιὰ Μετόχιο, Ναοὺς, Κατασκηνώσεις, Ἱδρύματα σὲ μοναστηριακῆς ἐκτάσεις.

1. Οἱ Μονῆς θὰ παραμνητῆσουν ἀνάλογη πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Μοναχῶν ἔκταση γιὰ καλλιέργεια. Βιδικὴ μέρηματα γιὰ τίς Μονῆς ἐκείνες ἐκ τῶν ἀνωτέρω ποὺ προσφέρουν κοινωνικὴ ἐξυπηρέτηση.

2. Ἐξασφάλιση ὑπὲρ τῶν Μονῶν ἀνάλογης περιβαλλοντικῆς ἐκτάσεως.

Β'. 1. Μετὰ τὴν παραχώρηση ἀπὸ Δημόσιο τῆς ἀγροτολεϊβαδικῆς καὶ δασικῆς περιουσίας ὁ Ο.Α.Ε.Π. δὲν ἔχει λόγὸ ὑπόρξεως καὶ τὸ Δημόσιο θὰ ἀναλάβῃ τὴν μετὰταξη εἰς ἀπὸ τῶν ὑπηρετούντων σὸν Ο.Α.Ε.Π. ὑπαλλήλων.

2. Ἡ Έκκλησία θὰ διατηρήσῃ τὴν κυριότητα, διοίκηση καὶ διαχείριση τῆς ἀστικῆς μοναστηριακῆς περιουσίας (Μονῶν - Ο.Α.Ε.Π.) σύμφωνα μὲ ὅσα ἀρίζονται σὸ ἀρθρο 45 καὶ 5 τοῦ Ν. 590/77.

Μετὰ τὴν δὴλωση τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν τεσσάρων Ἱεραρχῶν ὅτι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ συνεχίσουν τίς διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ περιουσιακοῦ, διότι δὲν ἐθεωροῦσαν ἱκανοποιητικοὺς τοὺς ὅρους τῆς Πολιτείας, τὸ θέμα ἀνέλαθεν ἡ Διοικητὴ Ἱερά Σύνοδος ἡ ὁποία πράγματι ἐβεβίωσεν αἰσθητὰ τίς ἀπαιτήσεις τῆς Έκκλησίας.

Στὸ σημείο αὐτὸ πρέπει νὰ λεχθῆ, ὅτι κατὰ

τήν διάρκειά τεσσάρων περίπου ετών, που διήρκεσαν οι αντιπαράθεσεις και οι συνεννοήσεις μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας επί της άρνησης ή διαφωνίας εκδηλώθηκε από τις Ίερές Μονές για την παραχώρηση της μοναστηριακής περιουσίας στο Δημόσιο. Άλλα και το 1979 που οι διαπραγματεύσεις με την τότε Κυβέρνηση είχαν πολύ προχωρήσει πάλι δεν σημειώθηκαν καμία αντίδραση. Σημειώνουμε για την ιστορία ότι το άρνητικό πνεύμα για συμμετοχή στη διαδικασία της παραχώρησης εκδηλώθηκε σε λίγες Ίερές Μονές το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου 1987.

ΠΟΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΜΕΝΕΙ ΣΤΙΣ ΜΟΝΕΣ

Σύμφωνα με το υπογραφέν προσύμφωνο εξαιρούνται εκ της παραχώρησης:

1) Τα μοναστηριακά κτήματα «τά οποία κατέχουν και νέμονται οι Μονές με τίτλους δωρεάς ή διαθήκης, κληροδοσίας ή κληρονομιάς καθώς και εκείνες των οποίων η κυριότητα προκύπτει λόγω αγοράς ή ανταλλαγής».

2) Όλα τα άστικά ακίνητα.

3) Άγροτική έκταση μέχρι 200 στρέμματα για κολλιέργεια.

4) Δασολιβαδική έκταση μέχρι 500 στρέμματα.

5) Ποσοστό 20% ο επί εκτάσεων που θεωρούνται τουριστικά αξιοποιήσιμες (Ίδιωκτησία κάθε Μονής)».

6) Ποσοστό 40% ο σε μοναστηριακά ακίνητα τα οποία έχουν ενταχθεί στο σχέδιο Πόλεως μετά το 1952, με δυνατότητα αξιοποίησής υπό της Εκκλησίας.

7) Έκταση τεσσάρων στρεμμάτων γύρω από κάθε μετόχιο ή μοναστηριακό Ναό.

8) Εκτάσεις όπου λειτουργούν καταστηλώσεις ή άλλα ιδρύματα με εξασφάλιση διόδου.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. α' του προσυμφώνου, γύρω από κάθε Μονή παραμένει για περιβαλλοντική προστασία έκταση σε ακτίνα 300 μέτρων από κάθε πλευρά του κτιριακού συγκροτήματος της Μονής ή οποία θα είναι αναπαλλοτρίωτη. Εάν η κτιριακή ιδιομορφία της Μονής

απαιτεί ακτίνα μεγαλύτερα των 300 μέτρων, τότε «ή περιβαλλοντική προστασία προσδιορίζεται επί τόπου, ύστερα από αίτηση της Μονής, με απόφαση του Υπουργού Χωροταξίας και Περιβάλλοντος». Η ακτίνα των 300 μέτρων δύναται να αυξηθεί εφ' όσον οι παρακρατούμενες υπέρ των Μονών άγροτικές ή δασολιβαδικές εκτάσεις είναι συνεχόμενες προς τον χώρο περιβαλλοντικής προστασίας. Η περιβαλλοντική ζώνη των 300 μέτρων εξασφαλίζει σε κάθε Μοναστήρι έκταση 125 στρεμμάτων.

Επί πλέον οι Μονές που θα δώσουν την περιουσία τους θα συμμετέχουν στη διανομή 140 εκατομμυρίων δραχμών που θα διδνη έτησίως το Δημόσιο γι' αυτό τον σκοπό. Η διανομή θα γίνεται με απόφαση της Δ.Ι.Σ.

ΤΙ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Κατά το άρθρο 3 του Προσυμφώνου «ο ΟΔΕΠ εκταργείται και το Δημόσιο θα αναλάβη την μετάταξη σ' αυτό των υπηρετούντων στον ΟΔΕΠ υπαλλήλων. Παράλληλα θα αντιμετωπισθή ή περίπτωση να τούδε χορηγηθή πλασματικός χρόνος δέκα ετών για συνταξιοδότηση λόγω έθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία».

Με το άρθρο 4 «το Δημόσιο θα αναλάβη την μισθοδοσία και των Ιεροκλήρυκων, οι οποίοι μισθοδοτούνται από τον ΟΔΕΠ... ενώ διατηρούνται πάντοτε οι 85 θέσεις των μισθοδοτούμενων από τον ΟΔΕΠ Ιεροκλήρυκων».

Προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων υπενθυμίζομεν ότι το Έλληνικό Δημόσιο καλύπτει τις δαπάνες μισθοδοσίας των έφημερίων Ιερέων όλης της Χώρας, των προσωρινών έφημερίων, των διακόνων, των λαϊκών εκκλησιαστικών υπαλλήλων, των αρχιερέων και τις δαπάνες της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Άναμφίβολα ή υποχρέωση του Κράτους για την μισθοδοσία του έφημερικού κλήρου είναι υποχρέωση μόνιμη στο διηνεκές.

ΤΙ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Στο άρθρο 2 του Προσυμφώνου άναγράφεται: «Προσυμφωνείται ή παραχώρηση από την Εκκλησία της Ελλάδος στο Έλληνικό Δημόσιο της άγροτολιβαδικής και δασικής μοναστηριακής πε-

ριουσίας των Ίερών Μονών και ΟΔΕΠ». Από αυτά τα αδιάφευστα στοιχεία συμπεριλαμβάνεται ότι το Κράτος παίρνει μόνο άγρούς, λειβάδια και δάση, πλην των εξαιρέσεων που αναφέραμε παραπάνω. Πρέπει γά τονισθῆ ἔδῳ ὅτι σὺδαιμία Ἑλληνική Κυβέρνηση κατὰ τὰ νεώτερα χρόνια ἀνεγνώρισε πῶς ἡ ἀγροτολειβαδοδαμική περιουσία ἀνήκε κατὰ πλήρη νομὴ καὶ κυριότητα σὲς Μονές καὶ στὸν ΟΔΕΠ.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

1. Μὲ τὸ Προσύμφωνο πὺ ὑπεγράφη μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας α) Λήγει ἡ κύρια ἀφορμὴ τῶν πολυετῶν διενέξεων μεταξὺ τῶν δύο κορυφαίων θεσμῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἐπέρχεται ἡ εἰρήνευση μεταξὺ τῶν καὶ β) ἡ παραχώρηση τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας γίνεται μὲ εὐνοϊκότερες ρυθμίσεις γιὰ τὶς Ἱερές Μονές ἀπὸ τὶς ἐξοντωτικὰς διατάξεις πὺ προβλέπει ὁ ἐσχῶν δυστυχῶς νόμος 1700) 87.

Τὸν νόμο 1700) 87 ἐπολέμησε σκληρὰ ὁ ἱερός κλῆρος καὶ ὁ εὐσεβὴς λαός, δηλαδὴ ὁλόκληρη ἡ Ἐκκλησία. Οἱ μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας διαπραγματεύσεις συντέλεσαν ὥστε μέχρι σήμερα νὰ μὴ ἔχη ἐφαρμοσθῆ οὐδεμία διάταξη τοῦ Νόμου αὐτοῦ. Στὸ ἀρθρο 9 τοῦ Προσυμφώνου προβλέπεται ὅτι κατὰ τὴν κύρωση τῆς συμβάσεως στὴ Βουλὴ καταργεῖται τὸ ἀρθρο 8 τοῦ Νόμου 1700) 87 μὲ τὸ ὅποιο ἐπεχειρεῖτο ἀπροκάλυπτη ἐπέμβαση στὴν αὐτοδιοίκηση καὶ στὴν ἐσωτερικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ κατόρθωμα αὐτὸ τὸ ἀντιλαμβάνονται ὅλοι οἱ καλοπροαίρετοι γινῶστες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος.

2. Ὁ εὐσεβὴς λαός γνωρίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ σύνολο τῶν πιστῶν, τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν μελῶν τῆς. Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνο τὰ μοναστήρια ἐκεῖνα, πὺ ἐνῶ ἔχουν ἀγροτολειβαδικὴ περιουσία δὲν τὴν παραχωροῦν στὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο, ἀλλὰ καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἄλλων μοναστηριῶν, πὺ εἶτε μὲ λίγη εἶτε

μὲ πολλὴ περιουσία συμφωνοῦν στὴν παραχώρηση. Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνον οἱ μοναχοί, ἀλλὰ καὶ οἱ 9.000 ἐφημέριοι μὲ τὶς οἰκογένειάς τους. Ἐκκλησία εἶναι καὶ οἱ ἀγρότες μας πὺ θὰ ὀφελῆσθον ἀπὸ τὴν παραχώρηση, ἐφ' ὅσον θεαίως ἡ Πολιτεία θὰ κάμη δίκαιη διανομὴ ἢ ἀξιοποίησι τῆς παραχωρουμένης περιουσίας.

3. Ὁ εὐσεβὴς λαός μας πρέπει νὰ πληροφορηθῆ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν πράξη τῆς παραχωρήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, πὺ ἦταν ἄλλωστε μόνιμη ἀπαίτηση ὅλου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς Χώρας, ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἔχει σὸν σκοπὸ τῆς τὰ κτήματα καὶ τὰ χρήματα, ἀλλὰ τὸν εὐαγγελισμό, τὸν ἀγιασμό καὶ τὴν οἰκοδομὴ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει, ὅταν ἀποκτᾷ περιουσία, καὶ ὁ λαός τοῦ Θεοῦ στερεῖται τῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς, νὰ τὰ προσφέρῃ δόλοφρα κατὰ τὶς ἐντολὰς τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τί νὰ τὰ κάμη ἡ Ἐκκλησία τὰ χωράφια ἐὰν μείνη χωρὶς ἀνθρώπους.

4. Τὰ Μοναστήρια μας, τὰ κάστρα αὐτὰ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὰ ὅποια τιμᾷ, ἀγαπᾷ, βοηθεῖ καὶ στηρίζει ὁλόκληρη ἡ Ἐκκλησία ἔχουν τὶς προϋποθέσεις νὰ ζήσουν. Τὰ Μοναστήρια μας καὶ ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ πρόσωπα θὰ ἀποκτήσουν καὶ πάλι περιουσία. Πὺ καὶ αὐτὴ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ποτὲ ξέχωρη ἀπὸ τὶς ἀνάγκες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη διδάσκουν μὲ στεντορεία τὴν φωνή, ὅτι «Ὁ Θεὸς ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα» (Β' Κορ. γ' 8).

Εἶναι χρέος τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ βοηθήσῃ ἰδιαίτερα τὴν Διοικοῦσα Ἐκκλησία του, γιὰ νὰ διασφαλίσῃ τὴν εἰρήνην μεταξὺ Κράτους καὶ Ἐκκλησίας, τὴν ἐνότητα τοῦ πληρώματος, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν δικαιοσύνη, πὺ εἶναι οἱ μεγάλες δωρεὰς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.